

v tomto případě býti uplatňován proti vymáhajícímu věřiteli, jehož pohledávka podle knihovního stavu předchází se souhlasem Anny F-ové před jejím právem na doživotní požívání zavazené nemovitosti, tak jako by mu již od původu byla předcházela.

Čís. 11055.

Povinnost dráhy učiniti tam, kde to vyžaduje bezpečnost obecnstva a majetku, i taková bezpečnostní opatření, jež jí nebyla nařízena správními úřady, předpokládá, že bezpečnostní opatření nedostačují ani tenkrát, když osoby, jež utrpěly škodu, použily se své strany veškeré opatrnosti, již lze na nich podle § 1297 obč. zák. požadovati.

Nejde o zavinění dráhy, neslyšel-li řidič auta předzvánění při spouštění závor nejmodernějšího druhu, jež by byl slyšel, kdyby byl jel zvolna a počínal si tak opatrně, jak vyžadovala situace.

(Rozh. ze dne 3. října 1931, Rv I 1084/30.)

Žalobcovo auto bylo, přejíždějíc trať, zachyceno spouštěnými závorami a poškozeno. Žalobní nárok proti dráze na náhradu škody uznal procesní soud první stolice důvodem po právu. Důvody: Soud nabyt přesvědčení, že železniční správa hrubou neopatrností zavinila úraz, který se přihodil žalobci, neboť: 1. při dnešní rychlé dopravě musí počítati s tím, že po silně používané silnici jezdí vozidla nejen rychlá, nýbrž i hlučící a uzavřená, v nichž již proto lze přeslechnouti předzvánění, které před spadáním závor 2 až 3 vteřiny ustane; 2. musí počítati s povětrnostními poměry, které právě tak jako hlukot motoru mohou způsobiti i u jiných vozidel přeslechnutí zvonění; 3. používá sice nejmodernějších zábran, ale přes to mají zábrany tu vadu, že se uzavírání břeven děje při dlouhém drátovodu značnou rychlostí; 4. za této situace neučinila zvláštní opatření, by vozidla v dostatečné vzdálenosti byla upozorněna na přejezd, kde se spouštějí závory z daleka, takže třeba vždy vzhledem k možnosti přeslechnutí při jízdě před zábranami zastaviti a vyčkati, zda snad nepředzvání. Neučinila toto opatření, ač blízkost strážního domku svádí pasanty k úsudku, že nehrozí nebezpečí, poněvadž závory jsou patrně obsluhovány ze strážního domku a že, krátce řečeno, netřeba se obávati, že jim je někdo pustí z nenadáni na hlavu. Žalovaná strana, šetříc již pozornosti, s níž jest u člověka obyčejných schopností počítati, musila si uvědomiti, že za situace ad 1.—4. uvedené jest velmi pravděpodobná možnost poškození pasantů (§ 1297 obč. zák.). Žalovaná strana však toho nedbala a v tom jest její hrubá nedbalost. Žalovanou stranu nevyvíňuje poukaz na návestí upevněné na zábranách, upozorňující na předzvánění, neboť jest na prvý pohled patrné, že to jest opatření na frekventované silnici, kde jezdí automobily, nedostatečné, a že v konkrétním případě mělo býti učiněno takové opatření, by bylo v souladu s povinností železnice šetřiti dokonce zvýšené pozornosti v § 1299 obč. zák. jí uložené. Zábrany ne-

jsou proto, by z nich prýštila možnost poškození, nýbrž by varovaly před možným poškozením vstupem na trať. Nevyhovuje-li mechanismus závor plně tomu, nemá cenu, neboť za této situace jest lépe vůbec přejezd nijak nechrániti a nechat zodpovědnost čistě pasantům tak, jak tomu jest na př. v Americe neb v některých severských státech. Okolnost, že snad zvláštní opatření nebylo nadřízenými úřady nařízeno, nemůže vyvíňovati, ana opatrnost v konkrétním případě kázala jíti nad toto nařízení. Jest posléze nesprávné tvrzení, že zavinil úraz neopatrnou jízdou šofér. Jeť prokázáno, že v autu předzvánění slyšení nebylo, proto nemusel šofér, maje cestu volnou, zastaviti před závorami. Ale nemusel ani jízdu zmírňovati, poněvadž za místní situace nemohl předpokládati, že půjdou závory najednou dolů, a nejde o křižovatku ve smyslu min. nař. z roku 1908, čís. 81 ř. zák. Nabyt tudíž soud přesvědčení, že vina, a to hrubá nedbalost, železniční správy byla jedinou podmínkou škody stihnuvší žalující stranu a proto uznal právem, jak uvedeno. O d v o l a c í s o u d uznal žalobní nárok důvodem po právu jen polovicí. D ů v o d y: Odvolací soud nesdílí názor prvního soudu, že jest žalobní nárok co do důvodu zcela po právu. První soud přehlíží, že i lidé a vozidla, používající přejezdu dráhy, podléhají předpisu § 1297 obč. zák., neboť každý, kdo přechází železniční přejezd, ví a musí věděti, že se závory spouštějí, poněvadž jezdí po koleji vlaky. Musí tedy počítati s tím, že každý okamžik mohou býti závory spuštěny a musí si při přechodu kolejí počínati velmi opatrně. Ještě ve vyšším stupni platí to o řidiči automobilu, an podle všeobecných zkušeností musí věděti, že na přejezdech hrozí přímo nebezpečí býti sevřenu mezi náhle spuštěnými zábranami. Proto káže obyčejná opatrnost, tím více i opatrnost řidičova podle § 1299 obč. zák., by přes přejezdy jezdil zvolna, na všechny strany se rozhlížel a věnoval trati největší pozornost. Jen tak může postřici sluchem předzvánění a zvukem pozvolný pohyb břevn závorových, uváděných v pohyb drátovodem. Jede-li řidič přes přejezd rychle, může se ovšem státi, že pro rachot rychle pracujícího motoru přeslechne předzvánění a že dorazí do prostoru železničního tělesa právě v okamžiku, kdy dopadají břevna závor. Tím spíše bylo v souzeném případě na místě, by řidič (žalobce) jel volně a opatrně, poněvadž auto, jak první soud zjistil, mělo předek úplně zakrytý (zasklený), čímž nebezpečí přeslechnutí předzvánění bylo stupňováno. Řidič musí ze zaskleného předku, zvláště na místě tak nebezpečném, jako jest přejezd dráhy, vyhlédnouti ven a sluchem i zrakem sledovati události na trati zvláště, an motor v zaskleném úkrytu silně hlučí a tím oslabuje spolehlivé slyšení. Opatrností těchto žalobce, šofér, nešetřil, a jest tu tudíž zavinění i jeho, a to rovným dílem se stranou žalovanou (§ 1304 obč. zák.). Pokud se týče zavinění žalované strany, souhlasí odvolací soud až na to, že shledal jen poloviční její zavinění, se správným a výstižným odůvodněním prvního soudu, k němuž se připojuje, a podotýká, že, i když zábrany byly nejmodernějšího typu, přece in concreto na přejezdu silně frekventované silnice, na němž došlo již opět k uzavření povozů mezi zábranami a na nějž z místa, kde se závory spouštějí, není vůbec viděti, nijak

nepostačují a zavinění žalované strany spočívá i v tom, že neučinila tam lepší a bezpečnější opatření, než jen opatření mechanické, ačkoli vedle přejezdu jest strážní domek.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolání žalovaného a neuznal žalobní nárok důvodem po právu, dovolání žalobcovo poukázal na toto rozhodnutí.

D ů v o d y:

Dovolání žalovaného, opřené o dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., jest oprávněno. Podle ustanovení § 17 želez. provoz. řádu čís. 1/52 ř. zák. mají dráhy používatí prostředků poskytnutých zkušeností a vědou, pokud jsou s hospodářským účelem podniku v rozumném poměru, by se nehodám zabránilo a jim předešlo. Podle ustanovení §§ 1297 a 1299 obč. zák. jsou dráhy povinny v případech, kde toho vyžaduje bezpečnost obecního a majetku, učiniti i taková bezpečnostní opatření, jež jim úřady správními nebyla nařízena. Tuto povinnost mají dráhy ovšem jen tehdy, když bezpečnostní opatření na základě všeobecných zkušeností nařízená a provedená v jednotlivém případě nedostačují ani tenkrát, když osoby, jež škodu utrpěly, použily se své strany veškeré opatrnosti, kterou lze na nich podle § 1297 obč. zák. požadovati. Žalobce opřel nárok na náhradu škody v žalobě o tvrzení, že mu škoda byla způsobena nesprávnou obsluhou a vadností mechanismu závor, a za řízení o tvrzení, že šlo o hrubé zavinění žalované dráhy, záležející v tom, že nechává spouštětí závory na vzdálenost 1050 m od strážního domku čís. 297, ačkoliv by se tak mělo dít od strážního domku čís. 298, stojícího u přejezdu a že u přejezdu nezřídila výstražné opatření, upozorňující na zvýšenou opatrnost. Nižšími soudy bylo zjištěno, že zařízení zábran na přejezdu nebylo v kritické době vadné a že zařízení to je nejmodernějšího druhu značky »Liberta«, že při spouštění zábran pracuje nejprve předzváněcí zařízení po dobu asi 30 vteřin, že na to zůstávají obě břevna chvíli v klidu a po té době při dalším předzvánění klesají stejnoměrně dolů a že tomu tak bylo i v kritické době. Z toho plyne, že zařízení zábran dostčuje, by bylo zabráněno nehodám a bylo by zabráněno nehodě, jež zavedla podnět k tomuto sporu, kdyby řidič auta byl jel zvolna a kdyby si byl počínal tak opatrně, jak to situace vyžadovala. Tomu tak nebylo, neboť řidič auta seděl na jeho předku, který jest úplně zakrytý (zasklený), takže odtud předzvánění nebylo slyšet, a auto, přejíždějící dráhu, jelo rychlostí kolem 30 km za hodinu. Nejde proto o zavinění dráhy, že řidič auta neslyšel zvon, varující před vstupem na koleje. Zavinění dráhy nespočívá ani v tom, že závory jsou spouštěny od strážního domku čís. 297, nikoliv od strážního domku čís. 298, poněvadž toto zařízení lze považovati za postačující zabránění nehodám, pokud řidič auta, jak tomu bylo v souzeném případě, nejede příliš značnou rychlostí přes přejezd a nepočíná si i jinak neopatrně. Poněvadž zavinění dráhy na úrazu žalobce nebylo prokázáno, bylo dovolání žalovaného eráru vyhověti, a dovolání žalobcovo poukázati na toto rozhodnutí.